

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem Petrem Sedlákem ve věci

žalobce: **Ing. J. U.**
trvale bytem X

proti
žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**
sídlem Křížová 25, 225 08 Praha 5

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 10. 11. 2022, č. j. X

takto:

- I. Rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne 10. 11. 2022, č. j. X, **se prohlašuje za nicotné.**
- II. Žalobci **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení.
- III. Žalovaná **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobou podanou ke Krajskému soudu v Brně brojil žalobce proti rozhodnutí žalovaného ze dne 10. 11. 2022, č. j. X, kterým žalovaný rozhodl o námitkách proti rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne 3. 8. 2022, č. j. X, kterým byla zamítnuta žádost žalobce

o zvýšení starobního důchodu pro nesplnění podmínek § 56 odst. 1 písm. b) zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, a kterým bylo ponecháno v platnosti rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne 25. 11. 2020.

2. Žalobce namítl, že je mu vyplácen důchod v nižší částce, než v jaké mu náležel, v důsledku nesprávného postupu orgánu sociálního zabezpečení, neboť mu důchod měl být vyměřen z výpočtového základu počínaje dnem 1. 1. 1972. Žalobce uvádí, že nastoupil na základní vojenskou službu s neukončeným pracovním závazkem občanského zaměstnání. Žalobce byl ode dne 17. 8. 1971 do dne 27. 8. 1973 zaměstnán u organizace X. Ode dne 17. 8. 1971 byl tedy výdělečně činnou osobou s odváděním pojistného na nemocenské pojištění a důchodové zabezpečení. Nesprávný postup orgánu sociálního zabezpečení žalobce spatřuje v nesplnění rozkazu prezidenta republiky, dle kterého měl orgán vojenského sociálního zabezpečení ukončit pracovní závazek žalobce s civilním zaměstnavatelem. To se však nestalo. V důsledku tohoto postupu tak byl žalobce poškozen po ekonomické stránce při výpočtu důchodu. S ohledem na výše uvedené žalobce navrhuje, aby zdejší soud napadené rozhodnutí zrušil.
3. Žalovaný se k podané žalobě obsáhle vyjádřil, vč. podrobného výpočtu důchodu, a závěrem navrhl zamítnutí žaloby.
4. Krajský soud na základě včas podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí žalovaného v mezích žalobních bodů, jakož i řízení předcházející jeho vydání. Při přezkoumání rozhodnutí vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správních orgánů (§ 75 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů, dále jen „s. ř. s.“).
5. Podle § 76 odst. 2 s. ř. s. zjistí-li soud, že rozhodnutí trpí takovými vadami, které vyvolávají jeho nicotnost, vysloví rozsudkem tuto nicotnost i bez návrhu. Pokud se důvody nicotnosti týkají jen části rozhodnutí, soud vysloví nicotnou jen tuto část rozhodnutí, jestliže z povahy věci nevyplývá, že ji nelze oddělit od ostatních částí rozhodnutí.
6. Podle § 77 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, je nicotné rozhodnutí, k jehož vydání nebyl správní orgán vůbec věcně příslušný; to neplatí, pokud je vydal správní orgán nadřízený věcně příslušnému správnímu orgánu. *Nicotné je dále rozhodnutí, které trpí vadami, jež je činí zjevně vnitřně rozporným nebo právně či fakticky neuskutečnitelným, anebo jinými vadami, pro něž je nelze vůbec považovat za rozhodnutí správního orgánu.*
7. Podle § 62 odst. 1 správního řádu rozhodnutí obsahuje výrokovou část, odůvodnění a poučení účastníků.
8. Podle § 62 odst. 2 správního řádu se ve výrokové části uvede řešení otázky, která je předmětem řízení, právní ustanovení, podle nichž bylo rozhodováno, a označení účastníků podle § 27 odst. 1. Účastníci, kteří jsou fyzickými osobami, se označují údaji umožňujícími jejich identifikaci (§ 18 odst. 2); účastníci, kteří jsou právnickými osobami, se označují názvem a sídlem. Ve výrokové části se uvede lhůta ke splnění ukládané povinnosti, popřípadě též jiné údaje potřebné k jejímu řádnému splnění a výrok o vyloučení odkladného účinku odvolání (§ 85 odst. 2). Výroková část rozhodnutí může obsahovat jeden nebo více výroků; výrok může obsahovat vedlejší ustanovení.
9. K podané žalobě byla přiložena kopie napadeného rozhodnutí, která neobsahovala žádný výrok, tj. neobsahovala tu část, která by obsahovala autoritativní vyjádření toho, jak bylo naloženo s námitkami žalobce.

10. K výzvě soudu předložil žalovaný úplný správní spis, ze kterého zjistil, že i vlastnoručně podepsaný originál napadeného rozhodnutí taktéž neobsahoval výrok, kterým by bylo autoritativně rozhodnuto o námitkách žalobce.
11. Nejvyšší správní soud již v rozsudku rozšířeného senátu ze dne 13. 5. 2008. č. j. 8 Afs 78/2006-74, uvedl: „Na tyto teoretické závěry, v důsledku dlouhodobé absence výslovné pozitivněprávní úpravy nicotnosti, nejprve navázala správní judikatura, zejména Vrchního soudu v Praze (srov. rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 10. 3. 1995, sp. zn. 6 A 28/94, kde se uvádí, že právní úprava ... nevypočítává důvody nicotnosti aktu a ponechává právní teorii a soudní praxi, aby samy vymezily okruh případů, kdy vady aktu dosahují takové míry, že již o aktu vůbec nelze hovořit. Judikatura Vrchního soudu v Praze považuje za důvody nicotnosti aktu např. těžké vady působnosti a příslušnosti, zásadní nedostatky projevu vůle vykonavatele veřejné správy (absolutní nedostatek formy, neurčitost nebo nesmyslnost), požadavek plnění, které je trestné nebo absolutně nemožné, uložení povinnosti nebo založení práva něčemu, co v právním slova smyslu vůbec neexistuje apod. Stejný význam pak má i nedostatek podkladu k vydání aktu, např. uložení povinnosti podle již zrušeného právního předpisu.) a posléze i Nejvyššího správního soudu (srov. např. rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 7. 2005, č. j. 6 A 76/2001 - 96, publikovaný pod č. 793/2006 Sb. NSS, podle jehož právních závěrů nicotný je správní akt, který trpí natolik intenzivními vadami, že jej vůbec za rozhodnutí ani považovat nelze. Takovými vadami jsou např. absolutní nedostatek pravomoci, absolutní nepřislusnost rozhodujícího správního orgánu, zásadní nedostatky projevu vůle vykonavatele veřejné správy (absolutní nedostatek formy, neurčitost, nesmyslnost), požadavek plnění, které je trestné nebo absolutně nemožné, uložení povinnosti nebo založení práva něčemu, co v právním smyslu vůbec neexistuje, či nedostatek právního podkladu k vydání rozhodnutí. K nicotnosti soud přiblíží z úřední povinnosti).“

Jak plyne z výše uvedeného, podstatu nicotnosti, obdobně jako skupinu vad, které ji způsobují, v dobách, kdy institut nicotnosti rozhodnutí nebyl legislativně upraven, vymezovala především teorie správního práva a správní judikatura. Na doktrinální a judikatorní závěry navázal zákonodárce právní úpravou institutu nicotnosti rozhodnutí obsaženou v ustanoveních § 77 a § 78 nového správního řádu.“

12. Výrok rozhodnutí je jeho esenciální náležitostí, neboť právě výrokem je projevoována vůle správního orgánu a je jím autoritativně rozhodováno o právech a povinnostech (nárocích) účastníka řízení. V rámci napadeného rozhodnutí však tato část rozhodnutí zcela absentuje. Žalobce se tak posouzení námitek vlastně dozvídá až z odůvodnění rozhodnutí, nicméně to nemůže nahradit autoritativní závěr správního orgánu.
13. S ohledem na to, že rozhodnutí neobsahuje výrok, tak o námitkách žalobce nebylo vlastně vůbec věcně rozhodnuto a soudu předložené rozhodnutí proto trpí vadami, které jej činí právně neuskutečnitelnými, resp. vadami, pro které jej nelze považovat za správní rozhodnutí (ve smyslu § 77 odst. 1 správního řádu).
14. Soudu proto nezbylo, než prohlásit napadené rozhodnutí za nicotné dle § 76 odst. 2 s. ř. s.
15. Výroky o nákladech řízení mají oporu v § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobce sice byl v řízení úspěšný, ale zastoupen nebyl a z obsahu spisu nevyplývá, že by mu

nějaké náklady vznikly, a proto mu soud náhradu nákladů nepřiznal. Žalovaný ve věci úspěšný nebyl, a proto krajský soud rozhodl tak, že nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 29. září 2023

Petr Sedlák, v. r.
samosoudce